

Habitación del domicilio particular de Barragán con vistas al patio,
calle Ramírez, 14, México D.F., 1947-48

LUIS BARRAGÁN

LA REVOLUCIÓN CALLADA

LA REVOLUCIÓ CALLADA

THE QUIET REVOLUTION

INSTITUT VALENCIÀ D'ART MODERN 13 NOVIEMBRE 2001 - 13 ENERO 2002

VITRA DESIGN MUSEUM / BARRAGAN FOUNDATION

LUIS BARRAGÁN (1902-1988) puede ser considerado como el arquitecto mejicano más importante y una de las figuras más destacadas dentro del ámbito de la arquitectura internacional del siglo xx. Cuando en 1980 le conceden el premio Pritzker –una especie de Nobel de la arquitectura–, el lenguaje poético de sus trabajos comienza a ser reconocido a escala internacional.

Sus edificios y proyectos arquitectónicos y paisajísticos –de los que solamente pudo realizar una pequeña parte, todos ellos en México– ponen de manifiesto su talento para fusionar los métodos tradicionales de construcción de su patria con el lenguaje de la modernidad; el resultado de esta fusión es una arquitectura auténticamente mejicana y a la vez, del todo universal.

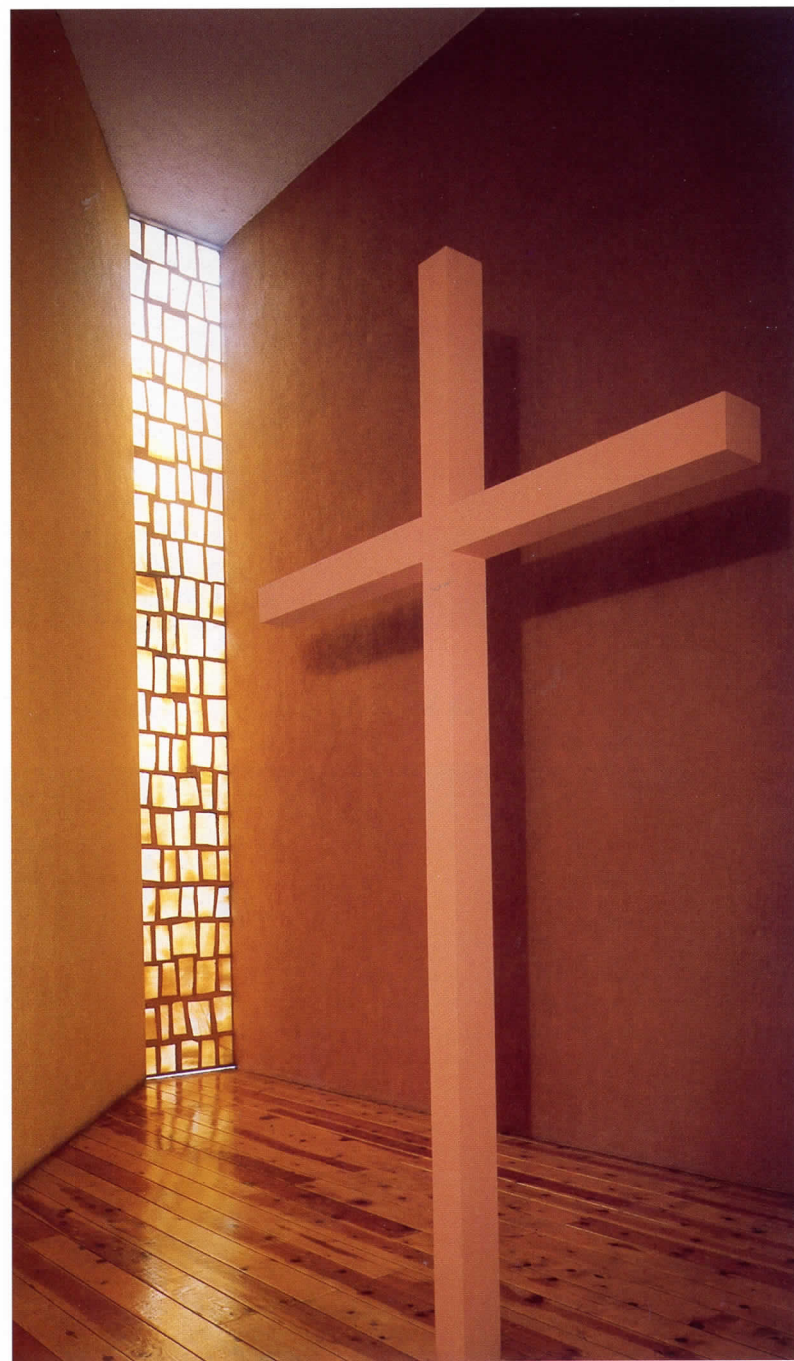
Esta exposición monográfica parte de una selección cuidadosa de documentos originales procedentes del legado de Barragán; un material que el propio arquitecto solía archivar desde los primeros pasos que dio en su carrera, hacia final de los años veinte, hasta su muerte en 1988. Gracias a la adquisición de este archivo y su posterior análisis científico por la Fundación Barragán en la ciudad suiza de Birsfelden, este valioso material ahora se pone a disposición, por primera vez, de un público internacional.

La gran cantidad de bocetos, dibujos, fotografías, documentos y publicaciones que se han ido acumulando a lo largo de los años, van configurando una imagen rica y compleja del itinerario creativo que ha recorrido Luis Barragán y dan una idea de sus diversos intereses, así como de aquellas influencias culturales, artísticas y arquitectónicas que le espolearon en su búsqueda de una cualidad poética en su arquitectura. Su fe en la fuerza visual de la sencillez, su afán por conseguir una calidad material y estética inmejorable, su gran sensibilidad por los colores y, por último, el “arte de ver” que le es tan característico, dan a sus obras la singularidad que les es propia. “No mires lo que hago, ve lo que yo vi”, estas palabras de Barragán se han constituido en lema para la planificación y posterior realización de esta exposición. Así, se pretende que el espectador tenga la oportunidad de acceder a la obra de este arquitecto y de descubrirla por sus propios medios.

La exposición plantea el tema de modos diferentes. Los documentos originales, los muebles y dos grandes maquetas arquitectónicas dan al visi-

Cubierta: Terraza del domicilio particular de Barragán, calle Ramírez, 14, México D.F., 1947-48

Capilla de Tlalpan, México D.F., 1953-60

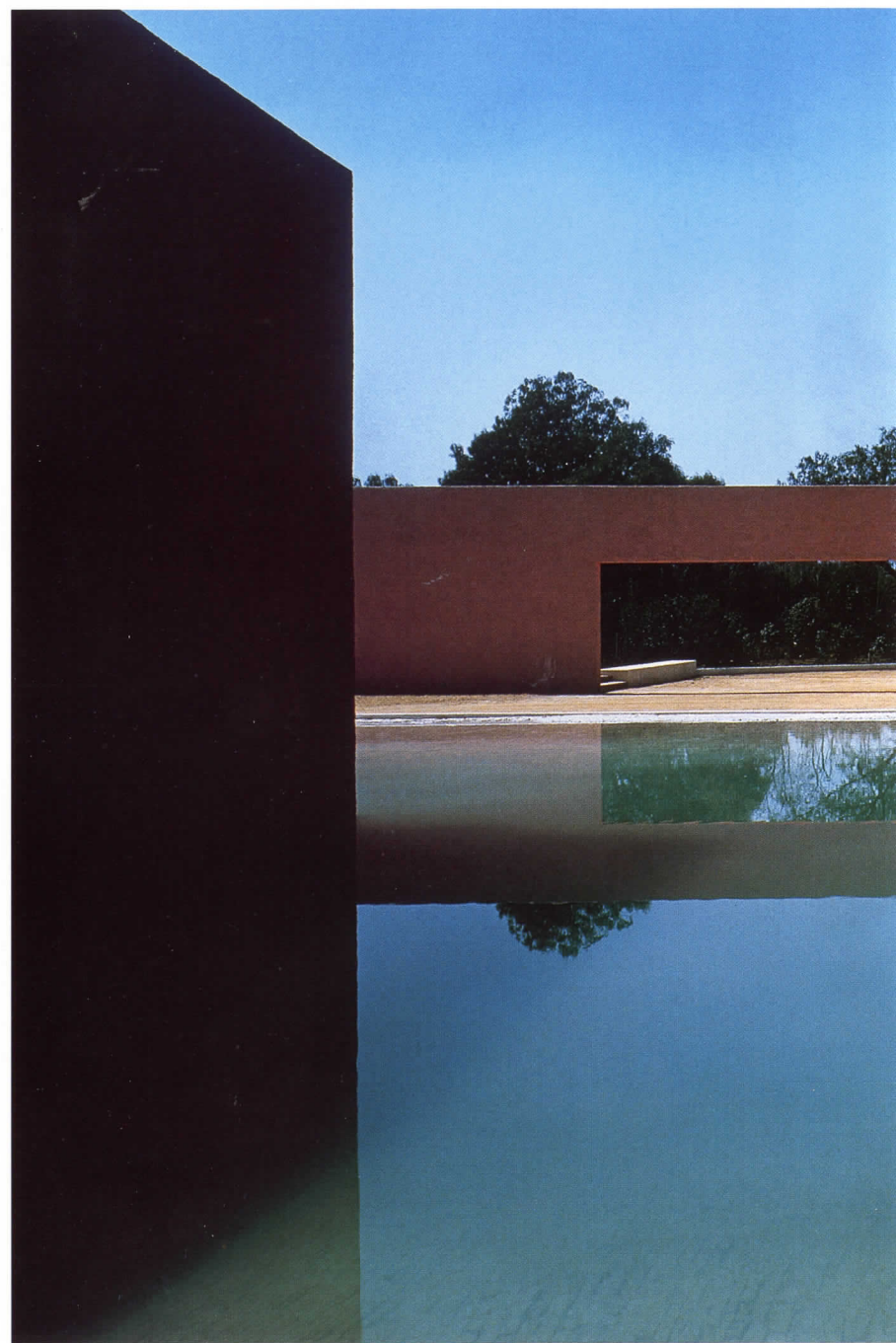

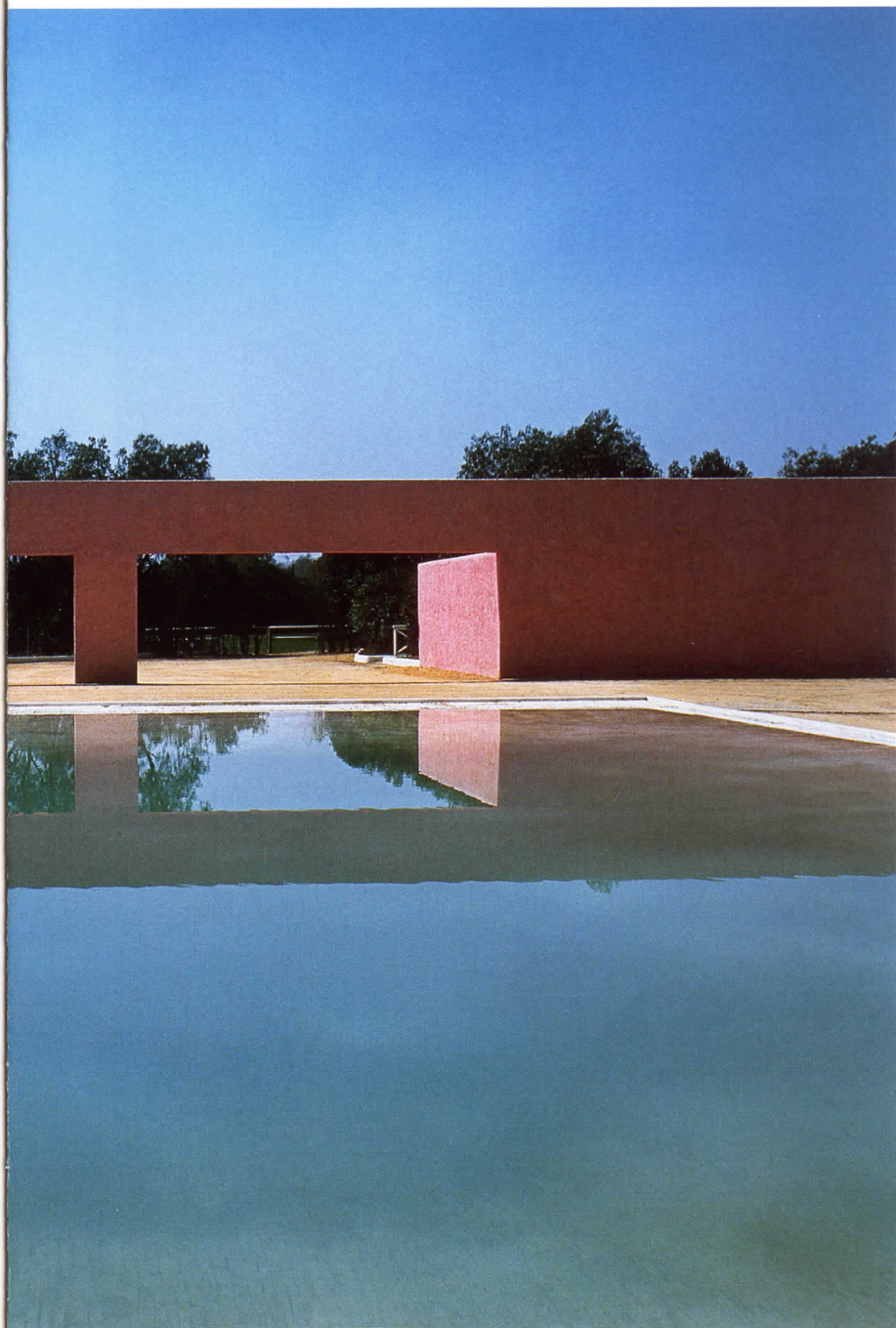
tante una primera idea de la gran riquesa material que contine el archi-vo. Por otra parte, diferentes proyecciones de imágenes de gran tamaño pretenden dar una impresión directa de la obra del arquitecto. En concreto, cinco proyecciones digitales, realizadas por el canadiense Bruce Mau, tratan de mostrar diferentes aspectos de la arquitectura de Barragán: el juego de luz y color, la búsqueda de una calidad de vida que combinase tradición y modernidad, las relaciones entre arquitectura y paisaje y las de arquitectura y ciudad. Esta presentación *multimedia* destaca los aspectos relevantes en la evolución de los proyectos y permite al espectador el acceso directo a la arquitectura de Luis Barragán.

La selección crítica de unos cuarenta proyectos y de un gran número de documentos originales hace posible una aproximación bastante detallada a la obra de Barragán. La amplia selección de dibujos, fotografías y documentos se ha dispuesto en las paredes y mesas siguiendo el criterio de pertinencia a un grupo temático o a campos relacionados por alusiones visuales. Lo que se ha pretendido destacar con ello es la génesis del proceso en los proyectos de Barragán, el procedimiento básicamente visual de su planificación y su dedicación constante a la fotografía.

LUIS BARRAGÁN (1902-1988) pot ser considerat com l'arquitecte mexicà més important i una de les figures més destacades dins de l'àmbit de l'arquitectura internacional del segle XX. Quan el 1980 li concedeixen el premi Pritzker –una espècie de Nobel de l'arquitectura–, el llenguatge poètic dels seus treballs comença a ser reconegut a escala internacional. Els seus edificis i projectes arquitectònics i paisatgístics –dels quals només va poder realitzar una petita part, tots ells a Mèxic– posen de manifest el seu talent per a fusionar els mètodes tradicionals de construcció de la seua pàtria amb el llenguatge de la modernitat; el resultat d'aquesta fusió és una arquitectura autènticament mexicana i, a la vegada, del tot universal.

Aquesta exposició monogràfica parteix d'una selecció acurada de documents originals procedents del llegat de Barragán; un material que el mateix arquitecte solia arxivar des dels primers passos que va fer en la seua carrera, cap al final dels anys vint, fins a la seua mort el 1988. Gràcies a l'adquisició d'aquest arxiu i la seua posterior anàlisi científica per la Fundació Barragán en la ciutat suïssa de Birsfelden, aquest valuós material ara es posa a disposició, per primera vegada, d'un públic internacional.

La gran quantitat d'esbossos, dibuixos, fotografies, documents i publicacions acumulats al llarg dels anys han configurat una imatge rica i complexa de l'itinerari creatiu que ha recorregut Luis Barragán i donen una idea dels seus diversos interessos, així com d'aquelles influències culturals, artístiques i arquitectòniques que l'encoratjaren en la seua recerca d'una qualitat poètica en la seua arquitectura.

La seua fe en la força visual de la senzillesa, el seu afany per aconseguir una qualitat material i estètica immillorable, la seua gran sensibilitat pels colors i, finalment, l'"art de no veure" que li és tan característic, donen a les seues obres la singularitat que els és pròpia. "No mires el que faig, veu el que jo vaig veure"; aquestes paraules de Barragán s'han constituït en lema per a la planificació i posterior realització d'aquesta exposició. Així, es pretén que l'espectador tinga l'oportunitat d'accedir a l'obra d'aquest arquitecte i de descobrir-la pels seus propis mitjans.

L'exposició planteja el tema de maneres diferents. Els documents originals, els mobles i dos grans maquetes arquitectòniques li donen al visitant una primera idea de la gran riquesa material que conté l'arxiu. D'altra banda, diferents projeccions d'imatges de gran dimensió pretenen donar una impressió directa de l'obra de l'arquitecte. En concret, cinc projeccions digitals, realitzades pel canadenc Bruce Mau, tracten de mostrar diferents aspectes de l'arquitectura de Barragán: el joc de la llum i color, la recerca d'una qualitat de vida que combinara tradició i modernitat, les relacions entre arquitectura i paisatge i les d'arquitectura i ciutat. Aquesta presentació multimèdia destaca els aspectes rellevants en l'evolució dels projectes i permet a l'espectador l'accés directe a l'arquitectura de Luis Barragán.

La selecció crítica d'uns quaranta projectes i d'un gran nombre de documents originals fa possible una aproximació bastant detallada a l'obra de Barragán. L'àmplia selecció de dibuixos, fotografies i documents s'ha disposat per parets i taules tot seguint el criteri de pertinença a un grup temàtic o a camps relacionats per al·lusions visuals. El que s'ha pretés destacar amb això és la gènesi del procés en els projectes de Barragán, el procediment bàsicament visual de la seua planificació i la seua dedicació constant a la fotografia.

LUIS BARRAGÁN (1902-1988) is regarded as the most prominent Mexican architect and as one of the major figures on the international stage of architecture in the 20th century. With the award of the Pritzker Prize in 1980, something akin to a Nobel Prize for architecture, Barragán achieved international attention and acclaim for his poetic architectural style.

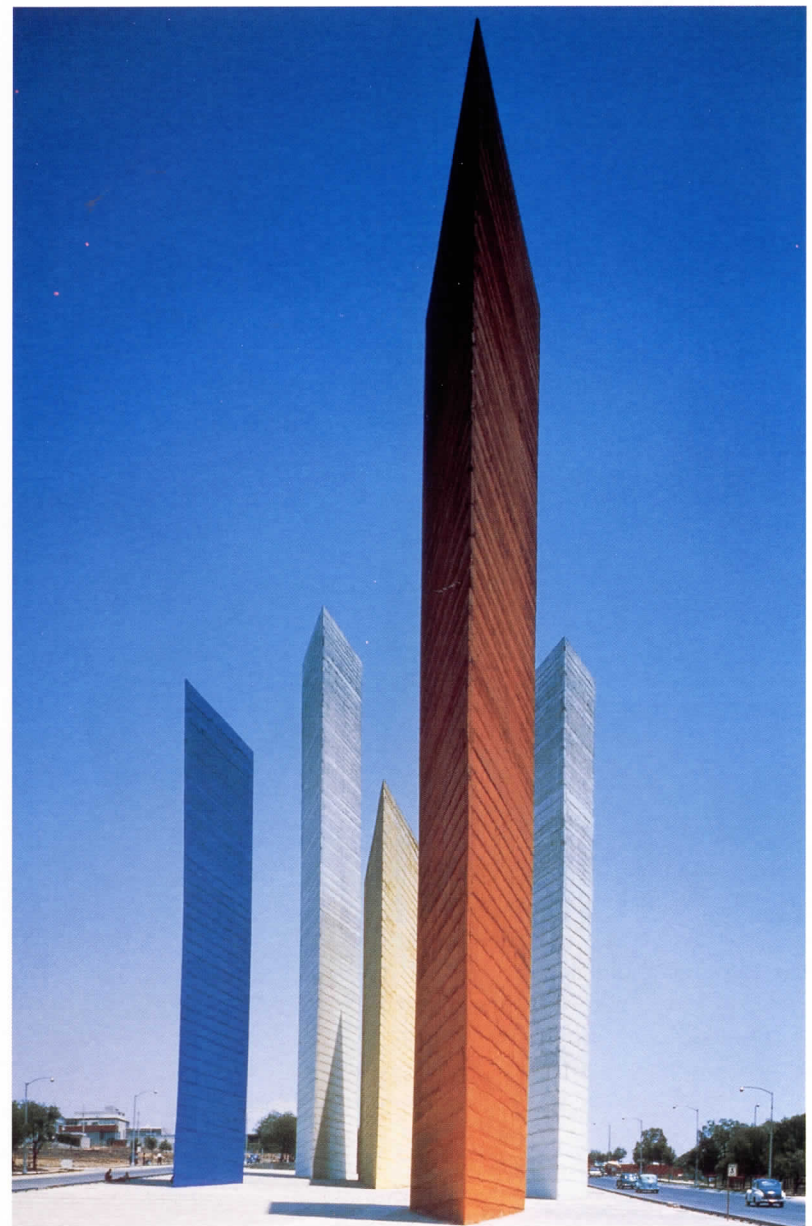
The buildings and landscape projects that he has realised, all of which are in his home country, exemplify his ability to fuse the structural tenets of traditional Mexican architecture with the vocabulary of modernism. The result is at once intensely Mexican and thoroughly universal.

This monographic exhibition displays selected original material from the Barragán office's archive, which was assembled by the architect himself from the beginning of his career at the end of the Twenties until his death in 1988. Thanks to the acquisition of the archive and the subsequent establishment of the Barragán Foundation in Birsfelden, Switzerland, this noteworthy material can be presented for the first time to an international audience.

The sketches, drawings, photographs, documents and publications which have been accumulated over many years convey a rich and complex view of Barragán's creative development. They demonstrate the variety of his interests and the cultural, artistic and architectural influences that gave impetus to his quest for a poetic quality in architecture. Barragán's faith in the power of simplicity, his unwavering pursuit of physical and aesthetic quality, his extraordinary sense of colour, and finally, his unerring eye instil a uniqueness in his works which foils every attempt to imitate them. Barragán's statement: "Don't look at what I do, see what I saw" served as the guiding principle behind the planning and development of this exhibition. The visitor is given the opportunity to make his or her own discoveries and to achieve a personal approach to the work of this outstanding architect.

The exhibition approaches its subject from two different vantage points: on the one hand, the works of Luis Barragán are presented by means of large-scale projected images. On the other hand, an overview of documents from his extensive archive complements the visual impact provided by the projections.

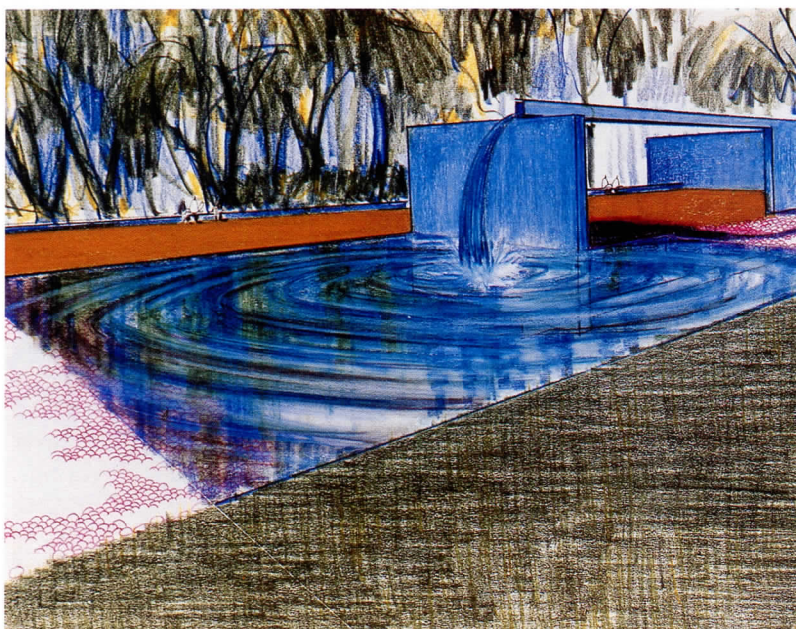
Five digital projections created by the Canadian designer Bruce Mau illustrate various aspects of Luis Barragán's work: light and colour, the

Torres de Satélite, México D.F., 1957-58

Fuente de los Amantes, boceto, 1966

Fuente de los Amantes, Los Clubes, México, 1966-68

pursuit of a quality of living that is simultaneously traditional and modern, the relationship between architecture and landscape, and the role of architecture in the urban setting. These projections enable the viewer to comprehend several fundamental elements of Barragán's architecture which can hardly be communicated in any other way, such as scale, light, colours and surface textures. Within the projections, photographic series and film sequences underscore critical aspects in the development of projects and also give an authentic impression of Luis Barragán's architecture.

Complementing the visual aspects of the exhibition, a critical selection of roughly forty projects that were realised during the course of Barragán's career presents a broad view of the Barragán's archive. A purposely extensive collection of drawings, photographs and documents is installed on walls and tables, organised according to thematic and visual criteria and complemented by a range of furniture and two large scale models. Four important aspects are emphasised: Barragán's working method, which is based upon a process of trial and error; his primarily visual approach to urban planning; his intensive use of photography; and finally, the role of communication in the critical reception of his work.

Diseño de la exposición: Bruce Mau

Paralelamente a la exposición, aparece una extensa monografía, así como una película sobre Luis Barragán

Fotografías: Armando Salas Portugal

Fotografías y dibujos © Barragan Foundation, Suiza

Disseny de l'exposició: Bruce Mau

Paralelament a l'exposició, hi ha una extensa monografia, així com una pel·lícula sobre Luis Barragán

Fotografies: Armando Salas Portugal

Fotografies i dibuixos © Barragan Foundation, Suïssa

Exhibition design: Bruce Mau

The exhibition is accompanied by an extensive monograph and a film on Luis Barragán

Photographs: Armando Salas Portugal

Photographs and drawings © Barragan Foundation, Switzerland

La exposición ha sido realizada gracias a la colaboración de nuestro patrocinador global

L'exposició ha estat realitzada gràcies a la col·laboració del nostre patrocinador global

The exhibition has been set up thanks to the collaboration of our overall sponsor

El itinerario de la exposición a través de Latinoamérica ha sido organizado con la cooperación de

L'itinerari de l'exposició a través de Llatinoamèrica ha estat organitzat amb la cooperació de

The itinerary of the exhibition around Latin America has been organized with the collaboration of

THE TECHINT GROUP OF COMPANIES